

2018 jaarverslag 2019

extra nummer van *In Dialoog*
P509707
Afgiftekantoor: 2099 Antwerpen X
Afzender: Guimardstraat 1, 1040 Brussel

Inhoud

BALANS VAN 2018-2019	5
IDENTITEITSONTWIKKELING	7
De katholieke dialogeschool verder uitgerold	7
Inspirerend en geïnspireerd burgerschap	7
Engagementsverklaring van het katholiek onderwijs	8
DIDACTIEK EN LEERPLANNEN	9
Zill-implementatie	9
Leerlijnen buitengewoon basisonderwijs Zill	9
Handelingsplanning realiseren in buitengewoon onderwijs	9
Didactiek en leerplannen secundair onderwijs	11
Modernisering buitengewoon secundair onderwijs	11
Duaal leren buitengewoon secundair onderwijs	12
Implementatie van leerplandoelen uit het nieuwe leerplan wiskunde	12
Erkenning van Verworven Competenties (EVC) in het volwassenenonderwijs	13
Ingediende opleidingsprofielen: overzicht	13
KWALITEITSONTWIKKELING	14
Talenbeleid: aandacht voor taal in alle vakken en activiteiten	14
Resultaten Timms als stimulans voor kwaliteitsverbetering	14
evaluatiebox basisonderwijs	15
Praktijkvoorbeeld kwaliteitsontwikkeling in de vakgroep geschiedenis	16
Referentiekader voor internaatskwaliteit	16
Hervisitatie pedagogische begeleiding: een goed rapport met werkpunten	17
BEGELEIDING VAN LEERLINGEN	18
Vademecum zorgbreed en kansrijk onderwijs	18
Gelijkeonderwijskansen- en zorgbeleid	20
Ondersteuningsmodel: nieuw omkaderingsmechanisme voor type 2, 4, 6 en 7	20
Klachtencommissie	21

INTERNATIONALISERING	22
Focus op internationalisering	22
SCHOOLORGANISATIE	23
Bestuurlijke Optimalisering en Schaalvergroting in het leerplichtonderwijs	23
Bestuurlijke Optimalisering en Schaalvergroting in het volwassenenonderwijs	24
WellBe.vlaanderen: werken aan welzijn op school	24
Herwerking Gids voor besturen	25
Het nieuwe Wetboek Vennootschappen en Verenigingen	25
Sociale verkiezingen	25
Onderwijsplanning I - scholengemeenschappen	26
Onderwijsplanning II - studieaanbod en duaal leren	26
Dienstverlening inzake wetgeving overheidsopdrachten via DOKO	26
Lidmaatschap Kamer en College van beroep	27
(Startende) directeurs begeleiden	27
Themadag leidinggeven: hoe meerwaarde creëren met duurzame human resources in onderwijs?	27
Knowledge, integrity, empowerment and stability (KIES)	28
INFRASTRUCTUUR	29
Scholenbouw	29
Design, build, finance and maintain (DBFM)	29
POLITIEKE KWESTIES	30
Memorandum Katholiek Onderwijs Vlaanderen	30
Vlaanderen Wees Wijs-dag	31
Hoorzitting inschrijvingsdecreet in Commissie Onderwijs	31
Loopbaandebat en tijdbestedingsonderzoek	32
NETWERKORGANISATIE	33
Raad van bestuur: samenstelling	33
Leden Comités Besturen (2018-2022)	36
Financiële rapportage 2018	42
Publicaties	44
Sfeerbeelden uit 2018-2019	47
Katholiek Onderwijs Vlaanderen in cijfers	51

Balans van 2018-2019

Katholiek Onderwijs Vlaanderen is een ledenvereniging van 600 besturen en hun onderwijsinstellingen: (hoge)scholen, internaten, centra en universiteit. We delen eenzelfde christelijke inspiratie en werken samen aan een gemeenschappelijke toekomst.

Gezamenlijke visievorming en (pedagogische) begeleiding, ondersteuning en dienstverlening, vertegenwoordiging en belangenbehartiging vormen de opdracht van onze netwerkorganisatie. Vertegenwoordigers van directies en besturen maken daarom de dienst uit in onze advies- en besluitvormingsketen. De directiecommissies van het leerplichtonderwijs zijn sinds september 2019 in een nieuwe samenstelling aan de slag. Hun vertegenwoordigers in de adviesraden zijn ook opnieuw verkozen. In de adviesraad volwassenenonderwijs hebben alle centra sinds september 2019 een zitje. Zij hebben het voorbije schooljaar een grondige bestuurlijke optimalisering en schaalvergroting doorgemaakt.

Vorig werkjaar rolden we als netwerkorganisatie diverse projecten verder uit: zo lanceerden we in het kader van ons pedagogisch project op ons ledencongres de engagementsverklaring van het katholiek onderwijs. We implementeren volop het nieuwe leerplan voor het basisonderwijs en introduceerden de nieuwe leerplannen voor de eerste graad van het secundair onderwijs. Het hervisitatie rapport en de resultaten uit internationaal wetenschappelijk onderzoek helpen ons om onze pedagogische dienstverlening verder te optimaliseren en kwaliteitsvol onderwijs voor alle leerlingen waar te maken. Om scholen daarbij te ondersteunen werd het vademecum *Zorgbreed en kansenrijk onderwijs* vernieuwd.

Op basis van de tien prioriteiten van ons memorandum 2019-2024 voor de nieuwe Vlaamse regering – unaniem goedgekeurd op ons ledencongres – gingen we voor en na de verkiezingen met diverse politieke partijen in gesprek. De krachtlijnen van het Vlaamse regeerakkoord zijn intussen duidelijk. De herpositionering van onze organisatie helpt om de uitdagingen aan te pakken. De overheid kondigde aan te willen evalueren hoe we onze middelen inzetten. We kijken die evaluatie met vertrouwen tegemoet. In dit jaarverslag vind je een transparant overzicht van onze inkomsten en uitgaven voor 2018.

Niet alleen ten aanzien van de overheid willen we verantwoorden waar we mensen en middelen voor inzetten, we willen dat ook doen ten aanzien van onze leden. In 2018-2019 gingen we daarover ook expliciet met jou in gesprek en startten we het kerntakendebat op. De resultaten worden in 2020 verwacht.

Dit jaarverslag kijkt niet zozeer vooruit als wel achterom: naar het kalenderjaar 2018 voor het financiële aspect, naar het werkjaar 2018-2019 voor de inhoudelijke werking. Via korte tekststukjes, foto's met onderschrift en infografieken vermelden we belangrijke aspecten van de werking van onze netwerkorganisatie.

We wensen jou veel leesplezier.

Lieven Boeve
Directeur-generaal

Identiteitsontwikkeling

DE KATHOLIEKE DIALOOGSCHOOL VERDER UITGEROLD

Het pedagogisch project van de katholieke dialoogschool werken we concreet uit in de GPS-tool (*Groeien als Persoon in de Samenleving*) en in het project *Burgerschap en Community Service Learning*. Daarover lees je verder in het jaarverslag. Daarnaast komt het ook aan bod in diverse andere initiatieven van Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

Bij de professionalisering van schoolleiders, ProfS voor het basisonderwijs en CVA voor het secundair onderwijs, worden inleidende sessies over de katholieke dialoogschool gegeven. Ook bij de basisvorming voor pedagogisch begeleiders (BaVo) en bij het nascholingsaanbod krijgt de katholieke dialoogschool uitdrukkelijk een plaats. Het Vlaanderenbreed overleg van identiteitsbegeleiders werkte een strategie uit om scholen te laten nadenken over welk soort katholieke dialoogschool ze willen zijn. In de nascholing *Zin in School* voor basisscholen werken we daar expliciet rond. De katholieke dialoogschool is uiteraard ook de grond waarop het hele huis van zorg en kansen (cf. het *Vademecum zorgbreed en kansrijk onderwijs*) gebouwd wordt.

INSPIREREND EN GEÏNSPIREERD BURGERSCHAP

De pedagogische begeleiding werkte het voorbije schooljaar volop rond inspirerend en geïnspireerd burgerschap vanuit het project van de katholieke dialoogschool.

De themapagina '[inspirerend burgerschap](#)' staat online en wordt regelmatig geactualiseerd, onder andere met praktijkgerichte blogs. We stelden praktijkvoorbeelden voor leraren basisonderwijs via de leerplansite ter beschikking en bereidden trajecten in proeftuinscholen en lerende netwerken voor basis- en secundair onderwijs voor. Ondertussen hebben we onze GPS-tool, een bevraging over inspirerend burgerschap, bij 470 leerlingen uitgetest.

Er was een studiedag voor Community Service Learning (CSL). We ondertekenden samen met 16 ngo's en de Vlaamse Gemeenschap een charter waarin het algemeen kader van CSL wordt omschreven. Er staan proefprojecten met zes secundaire scholen in de steigers. Twintig kandidaten doorliepen succesvol de nieuwe opleiding voor bezinningsbegeleiders in het perspectief van de katholieke dialoogschool.

ENGAGEMENTSVERKLARING VAN HET KATHOLIEK ONDERWIJS

Op ons congres *Generuus ambitieus* van 22 januari 2019 werd de nieuwe *Engagementsverklaring van het katholiek onderwijs* officieel voorgesteld. Het nieuwe geactualiseerde document vervangt de vroegere *Opdrachtsverklaring van het katholiek onderwijs in Vlaanderen*. Samen werken aan katholieke dialoogscholen vraagt het engagement van ieder die bij dat onderwijs betrokken is: leerlingen en ouders, leraren en andere personeelsleden, leidinggevendenden in onderwijs en bestuurders. Tegelijk heeft de school en wie er leert en werkt, verwachtingen ten aanzien van de lokale gemeenschap, de Kerk en de samenleving.

Zowel in het algemeen reglement als in onze modellen van functiebeschrijvingen wordt de verwijzing naar de opdrachtsverklaring vervangen door de engagementsverklaring. Die nieuwe engagementsverklaring maakt ook deel uit van de arbeidsovereenkomst en kan bij indiensttreding meteen aan nieuwe personeelsleden worden meegegeven. Alle modellen van functiebeschrijvingen werden intussen aangepast. Daarmee kan aan de slag gegaan worden bij nieuwe personeelsleden. We willen ook ondersteuning bieden om de engagementsverklaring bij personeelsleden toe te lichten, bijvoorbeeld tijdens een personeelsvergadering. Daartoe ontwikkelden we een reeks handvatten. Op de [webpagina over de engagementsverklaring](#) staat bijkomende informatie.

Ondertekening van de engagementsverklaring op het ledencongres in Antwerpen

Didactiek en leerplannen

ZILL-IMPLEMENTATIE

We begeleiden (kern)teams, waar ook de directeur deel van uitmaakt, bij de implementatie van het leerplan *Zin in leren! Zin in leven!*. We versterken het beleidsvoerend vermogen van de leden van het kernteam door hen intensief in te werken in Zill en bieden hun de nodige handvatten, materialen, werkmethodes ... aan om Zill te implementeren in de eigen school. We organiseren op regelmatige tijdstippen terugkomdagen voor de leden van het kernteam om ervaringen en vragen te delen, samen uitdagingen te bespreken, het implementatietraject op te volgen ... Bij specifieke vragen en noden begeleiden we leraren tot op de klasvloer.

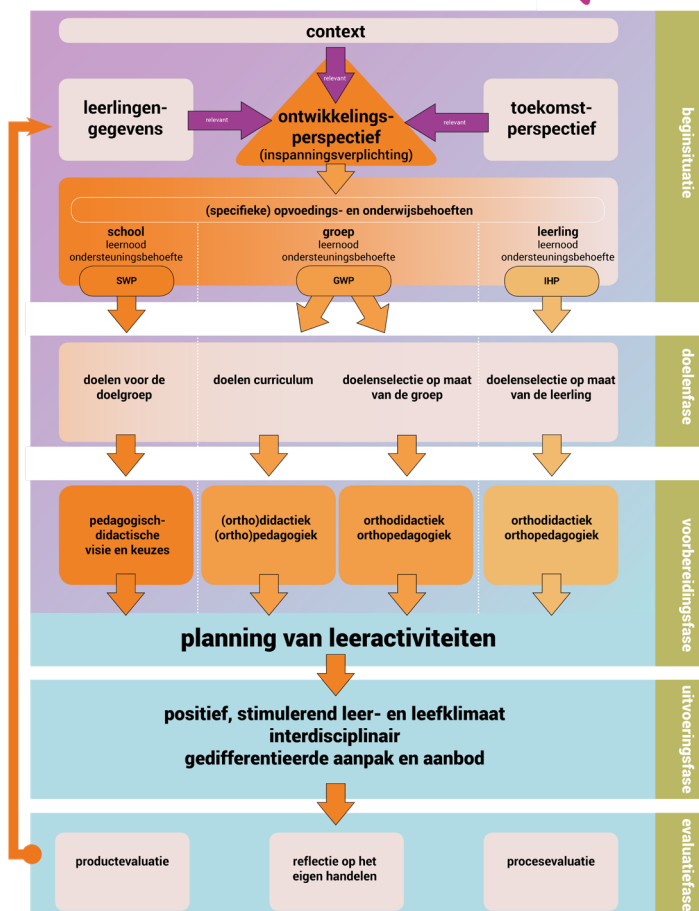
LEERLIJNEN BUITENGEWOON BASISONDERWIJS ZILL

Dit schooljaar werd het leerplan *Zin in leren! Zin in leven!* uitgebreid met ontwikkelstappen voor leerlingen met een ontwikkelniveau van 0 tot 2,5 jaar. Met de uitbreiding speelt de pedagogische begeleiding in op zorgnoden, opvoedings- en onderwijsbehoeften van die ontwikkelleeftijd. Zo garanderen we voor alle leerlingen onderwijs vanuit eenzelfde visie en ordeningskader. Zeker in het buitengewoon onderwijs werkt de uitbreiding inspirerend bij het opstellen van handelingsplannen op maat. In juni 2020 evalueren we de uitbreiding op basis van de feedback.

HANDELINGSPLANNING REALISEREN IN BUITENGEWOON ONDERWIJS

Bij analyse van de data van de Onderwijsspiegel 2019 stellen we vast dat heel wat scholen buitengewoon onderwijs de fases van handelingsplanning op zich wel kennen, maar worstelen met realisatie van de verbinding tussen de verschillende fases. Daarnaast stellen we een overdocumentering vast binnen de werking van de school. Daarom ontwierpen de begeleiders buitengewoon onderwijs een affiche over het realiseren van handelingsplanning en werkten een nota uit over de toepassing van handelingsplanning. Het stelt scholen in staat om tot zelfreflectie te komen en zo te werken aan een verhoging van de onderwijskwaliteit. Het ondersteunt begeleiders bij de uitwerking van het schoolwerkplan, groepswerkplan of individuele handelingsplannen.

Handelingsplanning realiseren in het buitengewoon onderwijs

ZILL EN BUITENGEWOON BASISONDERWIJS (CONCORDANTIES)

Dit jaar heeft de overheid de doelen type 1 en 8 herschikt tot ontwikkelingsdoelen type basisaanbod. Om scholen buitengewoon onderwijs de kans te geven hun doelselectie op maat vanuit Zill te formuleren, werd een concordantie gemaakt van alle ontwikkelingsdoelen type basisaanbod met Zill. In januari 2020 maken we de concordantie zichtbaar op de [Zill-site](#).

DIDACTIEK EN LEERPLANNEN SECUNDAIR ONDERWIJS

Iets minder dan een jaar voor de start van de modernisering secundair onderwijs (op 1 september 2019) lanceerden we 23 ontwerpleerplannen voor de algemene vorming van de eerste graad. Een driedaags nascholingstraject ondersteunde kernteams bij de schooleigen voorbereiding van de uitrol van de modernisering vanuit het eigen pedagogisch project en met oog voor de eigen keuzes die scholen en lerarenteams kunnen maken.

De nieuwe sobere leerplannen leggen het eigenaarschap sterk bij de school en bieden vanuit het vormingsconcept secundair onderwijs zowel een inhoudelijk brede algemene vorming als mogelijkheden tot verdieping. Nieuw zijn het *Gemeenschappelijk funderend leerplan* en het *Gemeenschappelijk leerplan ICT*, leerplannen die gelden voor het hele lerarenteam van de eerste graad. In alle regio's organiseerden de vakbegeleiders talrijke vakgebonden infosessies om leraren vertrouwd te maken met de nieuwe leerplannen algemene vorming.

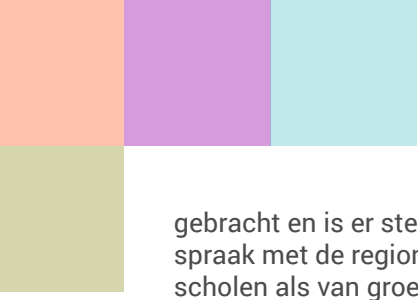
Na de finalisering van de leerplannen algemene vorming voor de eerste graad zijn leerplancommissies voor de basisopties opgestart. Die ontwerpleerplannen zijn beschikbaar voor scholen sinds februari 2019.

Op 21 maart 2019 werd [LLinkid](#) (*Leren en leven inKleuren & in dialoog*) gelanceerd, de digitale tool voor leerplannen, leidraad en vorderingsplannen. Die laat toe om keuzes van scholen, vakgroepen en de individuele leraar te verankeren in een geïndividualiseerd leerplan. Tien scholengemeenschappen en meer dan 300 leraren werden betrokken in de testfase.

Parallel met alle ontwikkelingen in de eerste graad worden de eindtermen voor de algemene vorming van de tweede en derde graad vastgelegd. Vanaf april werd ook een start genomen met de ontwikkeling van specifieke eindtermen, meer bepaald in dertien verschillende ontwikkelcommissies.

MODERNISERING BUITENGEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

In de modernisering secundair onderwijs is het buitengewoon secundair onderwijs (buso) mee opgenomen. Zowel bij de conceptuele ontwikkeling als bij de meer operationele uitwerking zijn de scholen buitengewoon secundair onderwijs betrokken. Via de regionale directievergaderingen is er input binnen-

gebracht en is er steeds intensief gereflecteerd door de directies. In samenwerking met de regionale begeleiders hebben we vragen van zowel individuele scholen als van groepen van scholen beantwoord.

DUAAL LEREN BUITENGEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

Het project *Schoolbank op de werkplek* werd in het schooljaar 2018-2019 voor twee duale buso-opleidingen georganiseerd. Voor de opleiding medewerker groen- en tuinbeheer duaal waren acht scholen ingeschreven en voor de opleiding medewerker fastfood duaal tien scholen. Scholen konden een aanvraag indienen als zij voldeden aan de voorwaarden, meer bepaald de niet-duale variante opleiding aanbieden. Vlaanderenbreed schreven er zich 40 leerlingen in groen- en tuinbeheer duaal en 33 in medewerker fastfood duaal in. Voor volgend schooljaar wordt het aanbod uitgebreid met assistent plantaardige productie, medewerker textielverzorging, medewerker (banket)bakkerij, medewerker slagerij, schilder.

IMPLEMENTATIE VAN LEERPLANDOELEN UIT HET NIEUWE LEERPLAN WISKUNDE

In het kader van het nieuwe leerplan wiskunde (A-stroom) organiseerden we nascholingen over het nieuwe onderwerp *Data & onzekerheid*. Leraren vroegen er massaal om tijdens de voorstellingen van het nieuwe leerplan (januari-maart). Het onderwerp *Data & onzekerheid* is immers relatief nieuw, zeker de vraag om de statistische verwerking te doen met gebruik van ICT.

De leraren hebben de nascholing erg gewaardeerd: “Dankzij vele inspirerende voorbeelden, uitgewerkt met Excel of geogebra, toonde de nascholer hoe de nieuwe leerplandoelen kunnen worden gerealiseerd. Ook de mate van haalbaarheid werd besproken en welk materiaal (laptops, tablets ...) nodig is op de eigen school.”

SE-N-SE EN HBO5

De modernisering secundair onderwijs wijzigt op termijn de regeling van Se-n-Se-opleidingen en hun studiebekrachtiging. Er zullen vanaf 2025 nog twee soorten Se-n-Se zijn: beroepsgericht of een voorbereiding op hoger onderwijs (via uitsluitend algemene vorming). De huidige optie van een zevende specialisatiejaar (een combinatie van bijkomende beroepsgerichte én algemene vorming) zal dan wegvallen. Er zullen wel verwante graduaatopleidingen (HBO5) zijn in de hogescholen (vanaf 1 september 2019) voor afgestudeerden van een studierichting met arbeidsmarktfinaliteit.

Om de relatie tussen Se-n-Se en HBO5 uit te klaren tegen de achtergrond van een goede studiekeuzebegeleiding organiseerden we overleg met betrokkenen van de beide soorten opleidingen. Na een algemene vergadering zoomden we

op twee domeinen in: auto en horeca. Echte 'vrijstellingen' voor Se-n-Se-af-gestudeerden in HBO5-opleidingen zijn niet meteen aan de orde, maar wel bepaalde flexibele trajectmogelijkheden. Het overleg wordt positief voortgezet.

ERKENNING VAN VERWORVEN COMPETENTIES (EVC) IN HET VOLWASSENENONDERWIJS

De pedagogische begeleiding van Katholiek Onderwijs Vlaanderen coördineert samen met de andere pedagogische begeleidingsdiensten en het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenonderwijs de ontwikkeling van EVC-procedures en -instrumenten. Dat behoort tot de decretale opdracht. In 2018-2019 lanceerde de minister tien EVC-pilootprojecten. Voor tien beroepskwalificaties werd een EVC-instrumentarium ontwikkeld: kinderbegeleider baby's en peuters, kinderbegeleider schoolgaande kinderen, medewerker groen- en tuinbeheer, medewerker groen- en tuinaanleg, onderhoudsmecanici personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen, heftruckchauffeur, gids, reisleider, uitbener-uitsnijder.

Tijdens een EVC-opleidingsdag voor alle betrokken centra werd onder meer het beleidskader met betrekking tot de erkenning van verworven competenties toegelicht. De raakvlakken en verschilpunten tussen EVC en evaluatie in een opleidingstraject werden geduid. Ook de relatie tussen de EVC-bewijzen en het vrijstellingenbeleid in het volwassenenonderwijs werd verduidelijkt.

INGEDIENDE OPLEIDINGSPROFIELEN: OVERZICHT

De centra voor volwassenenonderwijs kunnen hun onderwijsaanbod enkel organiseren op basis van de door de Vlaamse Regering goedgekeurde opleidingsprofielen. In 2018-2019 werden door het samenwerkingsverband 13 (nieuwe en herwerkte) opleidingsprofielen ter goedkeuring ingediend: bandenmonteur, onderhoudsmecanici personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen, polyvalent mecanici personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen, bekapper, hoefsmid, mecanici tuin-, park- en bosmachines, bereider van visproducten, visfileerder-bewerker, koelceloperator visindustrie, stukadoor, vloerder-tegelzetter, dekvloerlegger, huishoudhulp.

Nadat de opleidingsprofielen door de Vlaamse Regering zijn goedgekeurd, neemt het internettensamenwerkingsverband de coördinatie van de leerplanontwikkeling op zich. In 2018-2019 werden zes (nieuwe en herwerkte) leerplannen ter goedkeuring ingediend: naaien, ondernemerschap, bereider van visproducten, mecanici tuin-, park- en bosmachines, bekapper, hoefsmid.

De goedgekeurde leerplannen staan op een volledig vernieuwde, gezamenlijke [website](#).

Kwaliteitsontwikkeling

TALENBELEID: AANDACHT VOOR TAAL IN ALLE VAKKEN EN ACTIVITEITEN

We werkten een niveau-overstijgend kader uit voor talenbeleid met aandacht voor de onderwijstaal Nederlands, vreemdetalenonderwijs en omgaan met meertaligheid. We lanceren eind 2019 een themapagina om met dat kader procesmatig en schooleigen aan de slag te gaan. We ontwikkelden concrete instrumenten voor de klaspraktijk:

1. een [themapagina](#) rond taalgericht (vak)onderwijs met achtergrondinformatie, praktijkvoorbeelden en implementatiemateriaal;
2. een tool met 100 tips voor het werken rond taal in alle vakken en activiteiten;
3. een brochure *ZILL met AN (Zin in leren! Zin in leven! met anderstalige nieuwkomers)* waarin leraren handvatten vinden om het leerplan *Zin in leren! Zin in leven!* te realiseren met nieuwkomers.

Onze taalbegeleiders, begeleiders taalbeleid en begeleiders Nederlands begeleiden schoolteams om een talenbeleid uit te werken. Zij hebben daarbij specifieke aandacht voor begrijpend lezen en de implementatie van inzichten uit recent wetenschappelijk onderzoek daaromtrent: de rapporten van de VLOR en de Taalraad zijn daarbij onze belangrijkste leidraden. Ook niet-taalbegeleiders hebben steeds meer aandacht voor taal: we ondersteunen bijvoorbeeld scholen om routinemomenten talig in te vullen of om de interactiekwaliteit tijdens niet-taallessen te verhogen.

RESULTATEN TIMMS ALS STIMULANS VOOR KWALITEITSVERBETERING

Het *Trends in International Mathematics and Science Study* (TIMSS)-onderzoek, analyseert elke vier jaar de prestaties van leerlingen in wiskunde en wetenschappen in onderwijssystemen wereldwijd. Als antwoord op de resultaten van het TIMMS-onderzoek van 2015 organiseren we nascholing, begeleiding en lerende netwerken om onze scholen te ondersteunen.

Voor wetenschappen geven leraren aan dat ze zich onvoldoende beslagen voelen om leerlingen uit te dagen. Wetenschappen zit binnen het leerplan *Zin in Leren! Zin in Leven!* verspreid over verschillende ontwikkelvelden, wat de integratie gemakkelijker maakt. Binnen het Vlaanderenbreed Overleg wereldoriëntatie wordt nagegaan waar de vragen en noden van scholen liggen en op welke manier de pedagogische begeleiding daarop een antwoord kan bieden.

Op de colloquia voor directies was een aanbod STEM binnen Zill. Tijdens de Zillspiratiedagen hebben leraren een sessie kunnen volgen omtrent STEM in de basisschool. Volgend schooljaar starten we een lerend netwerk op met de bedoeling STEM in de thema's van wereldoriëntatie te integreren.

Voor wiskunde ondersteunen we onze leraren om te borgen waar we goed in zijn (kennis) en in te zetten op wat beter kan (toepassen en redeneren, vertrouwen en leerplezier). In nascholing en begeleidingswerk stimuleren we een didactische aanpak met een duidelijke instructie en met oog voor een wiskundige attitude zoals zelfregulerend vermogen, onderzoekskompetentie, relationele vaardigheden, ondernemingszin en veerkracht. We ontwikkelden een eigentijds wiskundecurriculum waarin ook computationeel denken een plaats heeft gekregen. Via nascholing, lerende netwerken en een ondersteunende [website](#) implementeren de pedagogisch begeleiders dat in het werkveld.

EVALUATIEBOX BASISONDERWIJS

Sinds vorig schooljaar staat de [evaluatiebox basisonderwijs](#) online. Leraren vinden er een waaier aan evaluatie-instrumenten om breed te evalueren. De instrumenten helpen hen de volledige ontwikkeling van hun leerlingen in kaart te brengen om van daaruit de harmonische ontwikkeling te stimuleren. Daarnaast vinden ze er gestandaardiseerde proeven en gevalideerde toetsen voor het einde van de basisschool. Na afname krijgen de scholen resultaten op school- en groepsniveau en resultaten om zich te vergelijken met andere scholen in Vlaanderen en hun referentiegroep. Daardoor kunnen scholen de data gebruiken voor hun interne kwaliteitsontwikkeling. Tijdens infosessies legden begeleiders uit hoe scholen de data kunnen interpreteren en gebruiken.

PRAKTIJKVOORBEELD KWALITEITSONTWIKKELING IN DE VAKGROEP GESCHIEDENIS

De teamgerichte nascholing *Hoe rokt de vakgroep geschiedenis?* is een mogelijke eerste stap in de verdere kwaliteitsontwikkeling van de vakgroep geschiedenis. Tijdens de interactieve workshop maken leerkrachten kennis met het referentiekader onderwijskwaliteit en de nieuwe manier van doorlichten. Vervolgens maakt de vakgroep aan de hand van de GPS-brainstormkit (Flanders DC) een beginsituatieanalyse van de eigen sterktes en zwaktes. In een tweede fase kiest de vakgroep enkele prioriteiten voor de komende drie schooljaren en giet die in concrete actieplannen.

“De pedagogische begeleiding ondersteunt vakgroepen en kernteams van scholen in hun kwaliteitsontwikkeling via de methodiek van placemats per kwaliteitsverwachting uit het referentiekader onderwijskwaliteit.”

REFERENTIEKADER VOOR INTERNAATSKWALITEIT

Bij de opmaak van het [Referentiekader voor Internaatkwaliteit](#) (RiK) was onze organisatie vertegenwoordigd via een netoverschrijdende stuurgroep. We hebben de inzichten van ons [Pedagogisch Kader Internaten](#) (2017) tijdens het overleg meegenomen. Op 23 oktober 2018 stelde de overheid het RiK officieel voor aan de internaten. Aansluitend op 1 februari 2019 brachten we onze beheerders en besturen bijeen rond het thema kwaliteitsontwikkeling: wat zijn de plannen van de overheid op het vlak van inspectie internaten, tijdspad, voorstelling RiK, mogelijkheden om ermee aan de slag te gaan, betrokkenheid bestuur en beheerders, ondersteuning vanuit team internaten. Om de internaten te stimuleren met de *Plan-Do-Check-Act-cyclus* in hun kwaliteitsmanagement te werken, ontwikkelden we een digitale zelfevaluatiebevraging voor het team, de internen en de ouders.

INFORMATIENOTA INTERNATENVERWIJZERS

Een netoverschrijdende werkgroep maakte op vraag van de internaten een informatienota internatenverwijzers. Die nota informeert diverse doorverwijzende instanties (jeugdrechtbank, integrale jeugdhulp, CAW, CLB ...) over de eigenheid en opdracht van onderwijsinternaten en wil enkele aandachtspunten onder de loep brengen. Ten slotte hebben we de nood aan betere omkadering en waardering voor het ambt van beheerder in het memorandum opgenomen.

HERVISITATIE PEDAGOGISCHE BEGELEIDING: EEN GOED RAPPORT MET WERKPUNTEN

Net zoals een school worden de pedagogische begeleidingsdiensten minstens om de zes jaar geëvalueerd. In 2018 vond zo'n hervisitatie plaats, waarvan we in maart 2019 conclusies ontvingen. De commissie waardeert de werking van de begeleiding en ondersteuning voor scholen, centra en academies en erkent de cruciale rol die pedagogisch begeleiders vervullen in het realiseren van kwaliteitsvol onderwijs. Ze beveelt de overheid dan ook aan om blijvend in begeleiding te investeren.

Naast een algemeen rapport is er ook een rapport per begeleidingsdienst, zo ook voor die van Katholiek Onderwijs Vlaanderen. De commissie vindt het bijvoorbeeld positief dat we meer samenwerken en dat we onze visieteksten wetenschappelijk onderbouwen. We kregen ook een aantal aanbevelingen om het nog beter te doen. We gaan met alle feedback aan de slag en zorgen zo voor een nog kwaliteitsvollere dienstverlening aan onze leden.

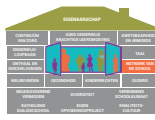
Begeleiding van leerlingen

VADEMECUM ZORGBREED EN KANSENRIJK ONDERWIJS

We werkten het voorbije schooljaar aan een nieuw *Vademecum zorgbreed en kansrijk onderwijs. Bouwen aan een school voor iedereen*, gericht op het basisonderwijs en het secundair onderwijs. Het wil scholen ondersteunen in het ontwikkelen van een visie op en het implementeren van een beleid over zorg en kansen. Tegelijk wil het ook een toetssteen zijn voor scholen die daar al stappen in gezet hebben. Het vademecum toont zich als een stevig huis, gebouwd op goede grond en met sterke fundamenten. Het huis bestaat uit elf bouwstenen. Het overkoepelende dak staat voor het eigenaarschap van zowel de school als de leraar. Het venster biedt perspectief en maakt duidelijk dat een school onderdeel is van een grotere gemeenschap. We lanceerden het vademecum in het najaar van 2019: er is een kaft met de kern opgenomen in fiches per fundament/bouwsteen en verwijzingen naar interessante materialen en bronnen. De volledige inhoud van het vademecum is te vinden op onze [website](#).

Netwerk van de school

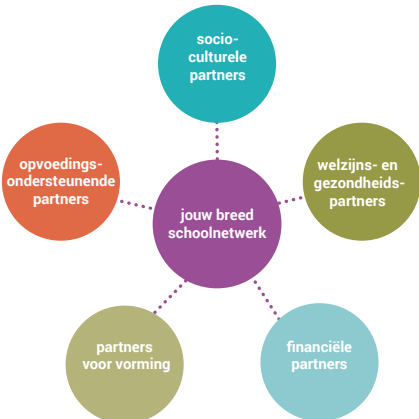
Brede school met een sterk netwerk

Rolverdeling

Verschillende soorten partners

Je school maakt deel uit van een groter geheel: de lokale context, de buurt, de sociale- en economische context van het werkgebied, een maatschappelijke context. Ze stemt haar werking daar niet enkel op af. Ze zoekt ook partners in die omgeving om haar werking vorm te geven. Kansenbevordering, zorg en armoedebestrijding zijn belangrijke uitdagingen om samen met partners van je school aan te werken. Deze samenwerking met partners uit de gemeenschap rond de school geeft de katholieke dialoogschool betekenis.

De leraar is het belangrijkste aanspreekpunt voor ouders. Ouders hebben vertrouwen in de man of vrouw die dagelijks met hun kind in contact komt. Soms worden leraren rechtstreeks of onrechtstreeks aangesproken op zorgvragen en op niet onderwijsvragen. Doch het is niet altijd binnen de mogelijkheden van de leraar om deze vragen op te nemen. Hiervoor is een roloverdeling in de school nodig. Deze bouwsteen richt zich dan ook tot medewerkers met diverse rollen in de school: directies, leerlingenbegeleiders, zorgcoördinatoren, zorgleerkrachten, bestuurders.

GELIJKEONDERWIJSKANSEN- EN ZORGBELEID

Om het zorgbeleid te ondersteunen en te versterken werken we op verschillende niveaus. We werken op schoolniveau om schoolteams te begeleiden bij het ontwikkelen en concretiseren van een GOK- en zorgvisie. Op scholengemeenschapsniveau organiseren we voor (bijna) alle scholengemeenschappen lerende netwerken voor zorgcoördinatoren en zorgleerkrachten. Voor starten de zorgcoördinatoren en ervaren zorgcoördinatoren bieden we een nascholingstraject van drie dagen aan.

ONDERSTEUNINGSMODEL: NIEUW OMKADERINGSMECHANISME VOOR TYPE 2, 4, 6 EN 7

Schooljaar 2018-2019 was een turbulent jaar voor de ondersteuning van leerlingen type 2, 4, 6 en 7 in het gewoon onderwijs. Het omkaderingsmechanisme voor de zogenaamde kleine types werd grondig gewijzigd. Van een eenmalige voorafname van het totale beschikbare budget en een eenmalige overgangsmaatregel om het tekort aan ondersteuners te compenseren, is de overheid geëvolueerd naar een open end-financiering die ingaat op 1 september 2019. We consulteerden de betrokken directiecommissies en adviesraden. We bespraken wie de vereiste expertise kan bieden en waar de ondersteuningsvragen het best worden aangemeld, onder meer in relatie tot de ondersteuningsnetwerken. De bevindingen werden goedgekeurd door de raad van bestuur.

VERSTERKEN VAN LEERLINGENBEGELEIDING OP SCHOOL DOOR DE PEDAGOGISCHE BEGELEIDING EN HET CLB

Sinds 1 september 2018 geldt het decreet leerlingenbegeleiding in het basisen secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB). Het decreet wil de rollen van de actoren verscherpen en de werking van de leerlingenbegeleiding optimaliseren. De verantwoordelijkheid voor de leerlingenbegeleiding ligt volledig bij de school.

Op eigen initiatief kan de school aan de pedagogische begeleiding en het CLB vragen om haar daarin te ondersteunen. We willen met de [tekst Rol van de pedagogische begeleidingsdienst en CLB in het versterken van leerlingenbegeleiding op school](#) verduidelijken welke ondersteuning scholen kunnen verwachten van de pedagogische begeleidingsdienst en het Vrij CLB Netwerk. We bieden een kader op basis waarvan pedagogische begeleidingsdienst en CLB concreet aan de slag kunnen gaan.

KLACHTENCOMMISSIE

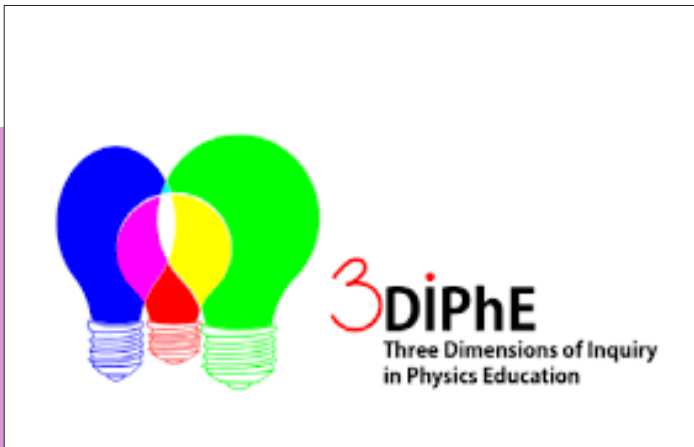
Voor het schooljaar 2018-2019 ontving de Klachtencommissie in totaal 134 klachten van leerlingen en ouders, ongeveer gelijk gespreid over basisscholen en secundaire scholen en in mindere mate over internaten. 110 van de 134 klachten waren onontvankelijk. Ofwel gingen die klachten over thema's waarvoor de Klachtencommissie niet bevoegd is ofwel had het verantwoordelijke lokale bestuur nog geen mogelijkheid gekregen om een oplossing te zoeken. De overige 24 klachten waren wel ontvankelijk, maar enkel vijf daarvan leidden tot een eindbeoordeling na een hoorzitting. Voor de andere 19 vond men lokaal een oplossing zonder hoorzitting. De klachten gingen vooral over communicatie, overzitten, klassamenstelling, aanpak pesten, sancties, houding bij echtscheiding.

Internationalisering

FOCUS OP INTERNATIONALISERING

We zetten sterk in op [internationalisering](#). Er zijn drie niveaus van Europese projecten waar we nu rond werken: KA1, KA2 en KA3:

- ♦ Via KA1-projecten bieden we Vlaamse leraren en directies dankzij Europese middelen een internationale nascholing aan (cursussen job-shadowing). Belangrijk is dat we het geleerde in Vlaanderen delen. Daarom worden lerende netwerken opgezet met alle deelnemers in Vlaanderen. Er loopt een KA1-project rond effectief onderwijs en een project rond kwaliteitsvol onderwijs.
- ♦ De KA2-projecten verwachten een vernieuwde output die internationaal gedeeld kan worden. Bij die projecten hebben we internationale partnerschappen met andere netwerkorganisaties of universiteiten. Het gaat onder meer om de KA2-projecten 3DiPhE, European Forestry School, Werkplekieren en Beyond.
- ♦ Vanaf januari 2020 zullen we ook een KA3-project hebben: *Rain.bow: Raise against intolerance, new bridges on the web*. Bij dat soort projecten wordt niet enkel verwacht dat er een output is die we kunnen delen met andere onderwijsverstreckers internationaal, er wordt ook verwacht dat we resultaten delen op Europees beleidsniveau.

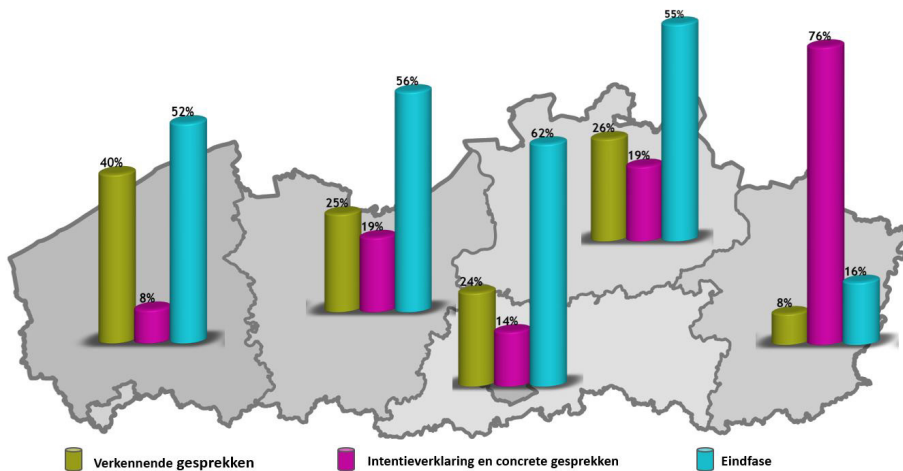

Schoolorganisatie

BESTUURLIJKE OPTIMALISERING EN SCHAALVERGROTING IN HET LEERPLICHTONDERWIJS

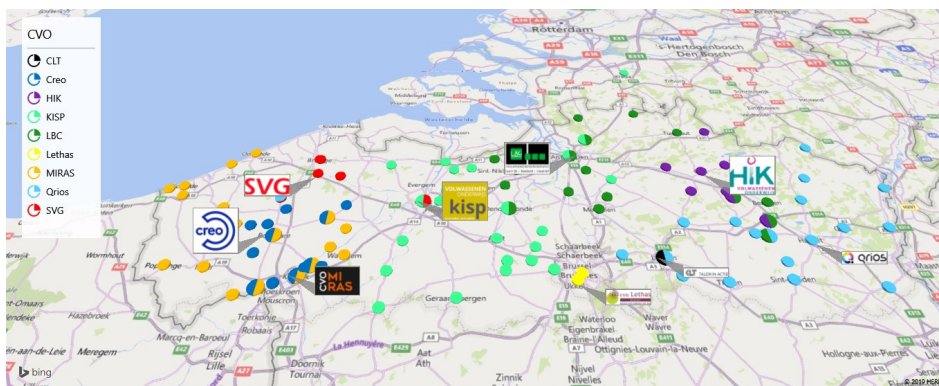
Sinds 2015 zetten we heel actief in op de ondersteuning van BOS-processen. Door middel van een monitor BOS trachten we de processen in kaart te brengen, noden te detecteren en waar nodig ondersteuning op maat te bieden.

Dit staafdiagram geeft weer hoe de processen in de verschillende regio's evolueren. We stellen vast dat - ondanks de politieke stilte en het uitblijven van decretale faciliterende maatregelen - onze schoolbesturen blijven geloven in de meerwaarde en de voordelen van meer bestuurlijke samenwerking en van het bundelen van krachten. BOS blijft een speerpunt van Katholiek Onderwijs Vlaanderen. Ook de komende jaren zal worden ingezet op de inhoudelijke en procesmatige ondersteuning van BOS-processen.

Voortgang van de BOS-processen per regio (stand van zaken januari 2019)

BESTUURLIJKE OPTIMALISERING EN SCHAALVERGROTING IN HET VOLWASSENENONDERWIJS

Op 16 maart 2018 werd een wijziging goedgekeurd bij het decreet betreffende het volwassenenonderwijs. Dat decreet verzevendigde de rationalisatienorm voor de centra voor volwassenenonderwijs. Dat leidde tot heel wat fusies op instellingsniveau, maar ook op bestuurlijk vlak werd een grote schaaloptimalisatie uitgevoerd.

Uiteindelijk blijven nog negen besturen verantwoordelijk voor het volwassenenonderwijs binnen Katholiek Onderwijs Vlaanderen: cvo MIRAS, cvo CREO, cvo SVG, cvo Kisp, cvo Lethas, cvo HIK, cvo's van LBC, cvo CLT en cvo QRIOS. De uiterste deadline voor de nieuwe rationalisatienorm is 1 september 2020. Er zijn dus nog een aantal verschuivingen mogelijk, maar het ziet er naar uit dat die negen besturen elf centra voor volwassenenonderwijs onder hun vleugels zullen hebben. Van die negen besturen hebben er twee ook verantwoordelijkheid over instellingen van andere onderwijsniveaus.

WELLBE.VLAANDEREN: WERKEN AAN WELZIJN OP SCHOOL

De overheid bepaalt dat elk schoolbestuur een welzijnsbeleid moet voeren, gesteund op de principes van de risicoanalyse. Dankzij die risicoanalyse kan de werkgever passende maatregelen nemen. Het welzijnsbeleid moet aandacht hebben voor de psychosociale risico's op het werk die stress, burn-out, conflicten, geweld of pesten kunnen veroorzaken. We ondersteunen de schoolbesturen voor de uitwerking van een psychosociaal welzijnsbeleid met behulp van een online instrument: [WellBe.vlaanderen](#). Het gebruiksvriendelijke instrument is aangepast aan de onderwijssector en voldoet aan de wettelijke criteria.

HERWERKING GIDS VOOR BESTUREN

We hebben de [Gids voor besturen](#) geactualiseerd (vorige versie 2013) en op vraag van onze leden ook in boekvorm aangeboden. 'Besturen' is in de titel enerzijds te lezen als een werkwoord. De gids gaat over 'hoe besturen?', 'van waaruit besturen?', 'wat komt er allemaal bij kijken?' en 'hoe kun je dat kwaliteitsvol realiseren vanuit het concept van de katholieke dialogeschool?'. Anderzijds is 'besturen' ook een zelfstandig naamwoord. Hoe als bestuurder en bestuur vanuit een gezamenlijk engagement genereus ambitieus onderwijs aanbieden vanuit een eigentijds tegendraadse visie met een groot hart voor onderwijs? De leidraad richt zich in eerste instantie tot bestuurders, maar is ook een interessant naslagwerk voor alle andere actoren in onderwijs.

HET NIEUWE WETBOEK VENNOOTSCHAPPEN EN VERENIGINGEN

Op 28 februari 2019 keurde het federaal parlement de *Wet tot invoering van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen en houdende diverse bepalingen* (afgekort WVV) goed. Die wet vervangt het huidige Wetboek van Vennootschappen en de vzw-wet.

Dat brengt wat wijzigingen mee voor onze besturen als rechtspersoon. Tijdens het werkjaar 2018-2019 organiseerden we vormingen om de besturen voor te bereiden op de komende nieuwe wet, hielden we de vinger aan de pols bij de beleidsmakers, communiceerden we via de nieuwsbrief, pasten we de website over fusieprocedures waar nodig aan en ontwikkelden we een stappenplan voor overgang, modeldocumenten en -statuten.

SOCIALE VERKIEZINGEN

Om het sociaal overleg in de onderwijsinstellingen te faciliteren, heeft de Vlaamse decreetgever specifieke inspraakorganen gecreëerd: lokale onderhandelingscomités (LOC's) voor de vrije scholen, centra voor volwassenenonderwijs, internaten en centra voor leerlingenbegeleiding, en hogeschoolonderhandelingscomités (HOC's) voor de vrije hogescholen. Een goed sociaal overleg in die organen is de beste manier om een gedragen duurzaam personeelsbeleid te kunnen voeren.

Het initiatief van de Vlaamse decreetgever ontslaat onze onderwijsinstellingen niet van de verplichting om de procedure voor de sociale verkiezingen van mei 2020 op te starten. Met die verkiezingen kiezen de werknemers van ondernemingen – waaronder ook vrije onderwijsinstellingen – hun afgevaardigden voor het comité voor preventie en bescherming op het werk (CPBW) en voor de ondernemingsraad (OR). Op de website staat de nodige informatie en materiaal dat we ontwikkelden om te helpen bij de organisatie van de verkiezingen. Bij Agoria en SD Worx kregen we interessante voorwaarden voor besturen die zich intensief willen laten begeleiden.

ONDERWIJSPLANNING I - SCHOLENGEMEENSCHAPPEN

Vanaf 2020-2021 gaan scholengemeenschappen basisonderwijs en scholengemeenschappen secundair onderwijs van start voor een nieuwe periode van zes schooljaren. Voor alle scholengemeenschappen, zowel met ongewijzigde samenstelling als met gewijzigde samenstelling, zijn de richtlijnen voor het verloop van de interne planningsprocedure (DPCC) en de externe planningsprocedure (AgODi) vastgelegd en gecommuniceerd.

In mei 2019 organiseerden we infosessies voor schoolbesturen en directies. Op de nieuwe PRO.-website van Katholiek Onderwijs Vlaanderen is een speciale [pagina](#) aangemaakt met nuttige informatie over de nieuwe scholengemeenschappen basis- en secundair onderwijs.

ONDERWIJSPLANNING II - STUDIEAANBOD EN DUAAL LEREN

De organisatie van de eerste graad modernisering secundair onderwijs, te realiseren vanaf 1 september 2019, behoort tot de planningsbevoegdheid van elke scholengemeenschap secundair onderwijs. Een aantal scholengemeenschappen heeft intussen afspraken gemaakt over de keuze van de basisopties A- en B-stroom.

Andere structuurwijzigingen aan het studietoelaatbaarheidsaanbod van het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs en van de internaten werden voor advies geagendeerd op de adviesraden en ter goedkeuring voorgelegd aan de DPCC's. Een deel van de initiatieven is bedoeld om de nood aan bijkomende capaciteit te lenigen. Voor het eerst hebben we ook de duale opleidingen besproken. In mei 2019 organiseerde Katholiek Onderwijs Vlaanderen infosessies over onderwijsplanning modernisering secundair onderwijs tweede en derde graad.

DIENSTVERLENING INZAKE WETGEVING OVERHEIDSOPDRACHTEN VIA DOKO

De wetgeving overheidsopdrachten is een complexe aangelegenheid. Onze besturen kunnen alle hulp gebruiken: raamovereenkomsten, voorbeeldbestekken, ondersteuning bij evoluties in de wetgeving, opleidingen. Vroeger boden de vzw's IRO, ServiKO en Katholiek Onderwijs Vlaanderen die ondersteuning in Vlaanderen en Brussel. Na maanden intensief overleg realiseerden we in 2018 de integratie van die volledige ondersteuning van onze leden in de vzw Diensten ter Ondersteuning van het Katholiek Onderwijs, kortweg DOKO.

Personeelsbeleid

LIDMAATSCHAP KAMER EN COLLEGE VAN BEROEP

Als representatieve vereniging van inrichtende machten zetelen wij met zes effectieve en zes plaatsvervangende leden in zowel de Kamer van Beroep als het College van Beroep van het gesubsidieerd vrij onderwijs. We ondersteunen de schoolbesturen in het traject van tucht, ontslag en evaluatie betreffende hun personeelsleden. Tekent het personeelslid beroep aan tegen een ontslag om dringende redenen, een preventieve schorsing of een tuchtstraf dan zal de zaak behandeld worden door de Kamer van Beroep. In het geval van een beroep tegen een evaluatie met eindconclusie 'onvoldoende' is het College van Beroep bevoegd. In 2018 werden 32 zaken voor de Kamer van Beroep gebracht tegenover zes in 2018 voor het College van Beroep.

(STARTENDE) DIRECTEURS BEGELEIDEN

Meerdere keren per jaar nodigt de pedagogische begeleiding alle directeurs uit om deel te nemen aan regionale netwerkdagen. Die vinden op verschillende locaties plaats en worden voorbereid met de begeleiders en een stuurgroep van directeurs. We spelen in op de noden en vragen van de directeurs en bieden de mogelijkheid om te netwerken en ervaringen en praktijken uit te wisselen.

We ondersteunen de (startende) directeurs bij het opstellen van een beleidsplan met specifieke aandacht voor het prioriteiten- en professionaliseringsplan. We begeleiden startende directeurs. In de ProfS-opleiding (*Professionalisering van schoolleiders*) en in het CVA (*Centrum Voor Andragogiek*) begeleiden we reflectiegroepen en geven verschillende begeleiders inhoudelijke sessies.

THEMADAG LEIDINGGEVEN: HOE MEERWAARDE CREËREN MET DUURZAME HUMAN RESOURCES IN ONDERWIJS?

Op 23 november 2018 organiseerden we, in samenwerking met Peggy De Prins, professor aan de Antwerp Management School en Hilde Haems, Chief HR Officer bij SD Worx, in de Karel de Grote hogeschool de twaalfde editie van de themadag leidinggeven voor alle onderwijsniveaus. De titel luidde: *Hoe meerwaarde creëren met duurzame human resources in onderwijs? Groeien in engagement, reflectie en dialoog.*

Leidinggeven en kwaliteitsontwikkeling zijn verbonden met een duurzame HR. De sprekers brachten samen met hun theoretische achtergrond en kaders, reflecties en handvatten op basis van hun brede praktijkervaring. De deelnemers werden uitgenodigd om effectief te reflecteren en in dialoog te gaan over hoe we meerwaarde creëren met duurzame HR in onderwijs.

KNOWLEDGE, INTEGRITY, EMPOWERMENT AND STABILITY (KIES)

In 2019 gaven we vorm aan het project KIES, een samenwerking tussen Katholiek Onderwijs Vlaanderen en het Departement Onderwijs en Vorming. We willen het welbevinden van leidinggevenden en medewerkers uit het middenkader ondersteunen en versterken door groeps- en individuele coachingsmodules op maat te bieden. Daarnaast helpen we onderwijsprofessionals te oriënteren naar een leidinggevende functie.

Infrastructuur

SCHOLENBOUW

Er zijn te weinig middelen voor scholenbouw. Toch moet er nog flink gebouwd en gerenoveerd worden. Eindelijk konden we de wachtlijstdossiers uit 2005 aanspreken. De tweede en derde oproep voor huursubsidies toonden aan dat de 'alternatieve' formule snel ingang vond bij schoolbesturen met recentere investeringsplannen.

De nieuwe capaciteitsmonitor, die de steden en gemeenten met plaatstekort herdefinieerde, en de bijhorende oproep deden de focus terecht verschuiven richting secundair onderwijs.

DESIGN, BUILD, FINANCE AND MAINTAIN (DBFM)

Ondertussen bestaan drie DBFM-groepen, die elk hun eigen ondersteuning en begeleiding nodig hebben. De eerste generatie (108 projecten), de Scholen van Morgen-operatie, werd nagenoeg voltallig in gebruik genomen. De tweede generatie (9 projecten) zat nog volop in de ontwerpfase. De projectspecifieke DBFM-operatie, bestaande uit 21 projecten, die reeds in 2017 werden geselecteerd, werkte ijverig aan de nodige projectdefinities, in afwachting van de door de overheid op te maken typedocumenten.

Politieke kwesties

MEMORANDUM KATHOLIEK ONDERWIJS VLAANDEREN

Op ons tweede ledencongres, *Generous ambitieus* (22 januari 2019), keurden de congresgangers het [memorandum](#) van Katholiek Onderwijs Vlaanderen goed. Daarin staat in tien prioriteiten wat wij verwachten van de volgende Vlaamse Regering. We vergeleken het memorandum met de verkiezingsprogramma's van de politieke partijen en maakten ermee een ronde langs de partijvoorzitters van een aantal politieke partijen om de belangen van onze leden te verdedigen. Ook met heel wat bedrijfssectoren en hun middenveldorganisaties gingen we het gesprek aan.

Omdat wij het de moeite waard vonden om een aantal aandachtspunten op te lijsten die specifiek betrekking hebben op de Brusselse context, schreven we een apart memorandum van het katholiek onderwijs in [Brussel](#) en richtten we een adviesraad Brussel op, onder voorzitterschap van Paul Delva.

Unanieme goedkeuring van het memorandum op ons ledencongres in Antwerpen

VLAANDEREN WEES WIJS-DAG

De onderwijsverstrekkers werkten samen met de syndicale partners aan een [toekomstplan](#) voor het basisonderwijs: *Naar een sterk, duurzaam en veerkrachtig basisonderwijs. Principes en ambities van de sociale partners*. De sociale partners hebben het toekomstplan basisonderwijs op 14 februari 2019 toegelicht in de Commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement. De gevraagde resolutie werd toen niet aangenomen, maar de gelijkschakeling van de werkingsmidelen kleuteronderwijs met die van het lager onderwijs werd toch alvast decretaal gerealiseerd op 24 april na afloop van de Vlaanderen Wees Wijs-dag. Evenals een resolutie met enkele elementen uit het toekomstplan.

HOORZITTING INSCHRIJVINGSDECREET IN COMMISSIE ONDERWIJS

Katholiek Onderwijs Vlaanderen kreeg tijdens de hoorzitting in de Commissie Onderwijs in december 2018 het woord over het voorstel van decreet. Secretaris-generaal Chris Smits verwoordde dat Katholiek Onderwijs Vlaanderen akkoord gaat met de uitgangspunten: vrije keuze van ouders, optimale kansen voor alle leerlingen, vermijden van kamperen, regelluwte voor scholen zonder capaciteitsprobleem en beperking van dubbele inschrijving.

De secretaris-generaal uitte zich positief over de uitwerking voor het basis- en secundair onderwijs behoudens enkele opmerkingen waaronder de te late inschrijvingsdatum voor het secundair onderwijs, het feit dat de dubbele contingentering voor basisonderwijs een verplicht instrument blijft en de dubbele rol voor sommige lokale besturen in het Lokaal Overlegplatform. Hij merkte op dat de uitwerking voor het buitengewoon onderwijs geen vertaling is van de voor het buitengewoon onderwijs geformuleerde uitgangspunten. Daarna hield pedagogisch begeleider Tom Vermeulen de uitwerking van buitengewoon onderwijs tegen het licht. Hij formuleerde bij elke opmerking een alternatief voorstel.

Na de hoorzitting werd het decreet herwerkt. Het intussen goedgekeurde decreet komt tegemoet aan de meeste opmerkingen over het buitengewoon onderwijs. De opmerkingen over het gewoon onderwijs en de rol van de lokale besturen werden niet weerhouden.

Intussen weten we dat de inwerkingtreding van het inschrijvingsdecreet van mei 2019 uitgesteld wordt. De oude regels blijven dus van kracht voor de inschrijvingen van het schooljaar 2020-2021. Dat betekent dat scholen niet verplicht zijn om te werken met een aanmeldsysteem. Doen ze dat wel, dan geldt de zogenaamde dubbele contingentering nog een laatste schooljaar. De scholen krijgen tot 15 december 2019 de tijd om te beslissen over al dan niet aanmelden.

LOOPBAANDEBAT EN TIJDBESTEDINGSONDERZOEK

Ook uit het recente tijdsbestedingsonderzoek blijkt dat de opdrachtomschrijving in contacturen al lang geen weerspiegeling meer is van de werkelijke omvang van de opdracht van de leraar. We hebben nood aan een omschrijving van alle taken in een volledig schooljaar. De nieuwe benadering geeft mogelijkheden voor professionalisering en differentiatie en houdt bovendien rekening met specifieke fases in een loopbaan. De rol van de schoolleider is daarbij cruciaal. We vragen dat de overheid een kader creëert dat de schoolleider ondersteunt en daartoe in de nodige middelen voorziet. Om dat alles te realiseren is er nood aan een breed loopbaanpact.

Netwerkorganisatie

RAAD VAN BESTUUR: SAMENSTELLING

Voorzitter:

- Mgr. Johan Bonny, bisschop-referendaris onderwijs

Voorgedragen uit de geleding van de algemene vergadering:

♦ Regio Antwerpen

- Mia De Schampheleere, bestuurder Katholiek Onderwijs Bisdom Antwerpen ZuidkANT vzw
- Erwin Van Wassenhove, bestuurder Onderwijsinrichtingen Zusters der Christelijke Scholen Noord-Kempen

♦ Regio Limburg

- Josian Caproens, voorzitter vzw Sint-Gerardusscholen Diepenbeek (ondervoorzitter uit geleding van de besturen)
- Jef De Lombaerde, bestuurder vzw Hasp-O SZZ Sint-Truiden

♦ Regio Mechelen-Brussel

- Agnes Claeys, bestuurder vzw Leuvense Katholieke Scholen aan de Dijle (LKSD)
- Willy Penninckx, bestuurder vzw KITOS (regio Mechelen)

♦ Regio Oost-Vlaanderen

- Yves Demaertelaere, bestuurder vzw Organisatie Broeders van Liefde
- Nicole De Meulemeester, bestuurder Katholiek Onderwijs Gent-Zuid vzw

♦ Regio West-Vlaanderen

- Jean-Pierre Vanden Berghe, bestuurder vzw S.O. Karel de Goede
- NN

♦ Unie van de Religieuzen van Vlaanderen

- Roger Haest

♦ Adviescommissie hoger onderwijs

- Machteld Verbruggen (Thomas More)

♦ **Adviesraad volwassenenonderwijs**

- Dirk Desmet (KISP vzw)

Ambtshalve lid van de raad van bestuur:

♦ **Bisschoppelijk afgevaardigden/gedelegeerden, bevoegd voor onderwijs in elk van de Vlaamse bisdommen**

- Francis Loyens, bisdom Hasselt
- Jürgen Mettepenningen, aartsbisdom Mechelen-Brussel
- An Quaghebeur, bisdom Brugge
- Lieve Van Daele, bisdom Gent
- Dirk Van Rossem, bisdom Antwerpen (ondervoorzitter uit de geleding van de bisschoppelijk vicarissen)

♦ **Directeur-generaal Katholiek Onderwijs Vlaanderen**

- Lieven Boeve, gedelegeerd bestuurder

♦ **Leden met raadgevende stem: voorzitters van de adviesraden c.q. adviescommissies**

- André Uytterhoeven, adviesraad basisonderwijs
- René De Wever, adviesraad buitengewoon onderwijs
- Guido Knops, adviesraad secundair onderwijs
- Greet Vermeire, adviesraad internaten
- Lieven Boeve, adviesraad postinitieel onderwijs en adviesraad lerarenopleiding
- Veerle Hendrickx, adviescommissie hoger onderwijs
- Geert Schelstraete, adviesraad volwassenenonderwijs

♦ **Secretaris:**

- Chris Smits, secretaris-generaal

♦ **Genodigd voor de vergadering:**

- Machteld Verhelst, pedagogisch directeur

♦ **Verslaggever:**

- Amy De Borger, beleidsmedewerker Stafdienst

Raad van bestuur Katholiek Onderwijs Vlaanderen

*De vijf bisschoppelijk gedelegeerden: Jürgen Mettepenningen ,
Lieve Van Daele, Dirk Van Rossem, An Quaghebeur en Francis Loyens*

LEDEN COMITÉS BESTUREN (2018-2022)

Met * werden die personen aangeduid die verkozen werden voor de algemene vergadering. Met ** personen die voorgedragen werden voor de raad van bestuur en benoemd werden op 28 juni 2018.

regio Antwerpen	regio Limburg	regio Mechelen-Brussel
voorzitter: Dirk Van Rossem Jan Bakelants Bart Decancq Koen De Cleyn * Patrick De Keulenaer * Mia De Schamphelaere ** Gust Luyten Ronny Mathyssen Peter Nys Kris Peeters Doris van der Aa Geert Van Kerckhoven Erwin Van Wassenhove ** Greet Vermeire Christel Vervecken Louis Vervoort * Paul Willekens Filip Wuyts	voorzitter: Francis Loyens Josian Caproens ** Greet Decin Lode De Geyter Jef De Lombaerde ** Erik De Winter Franky Hungenaert Jean-Paul Lucas Door Mathijs Frans Matthyssen Jan Meers * Maggy Nelissen Rudi Pluymers Paul Renier Kathelijne Van der Haegen Jos Vanden Boer Georges Vanoirbeek * Nicole Verweyen* NN	voorzitter: Jürgen Mettepenning Jan Bakelants Leopold Carmen Agnes Claeys ** Bart Decancq* Jan Degadt* Johan Eliat Thérèse Finné Roger Haest Walter Hendrickx Roger Meert Lieve Meysmans Willy Penninckx ** Bruno Raes Griet Smeets Linda Van Herck Jan Van hoof * Goedele Wynants

	regio Oost-Vlaanderen	regio West-Vlaanderen
en	voorzitter: Lieve Van Daele Dirk Boesman Willy Calleeuw Carlos Debuysere Yves Demaertelaere ** Nicole De Meulemeester ** Carlos Haerens Nicole Haghedooren Claudine Hiltrop Martin Lamont Marleen Lietaer * Gunter Maes * Frank Pauwels * Hugo Ruymbeke Jean-Marie Van Gavere Patrick Van Hiel Marijke Van Renterghem Johan Veeckman Koen Vlaeminck Paul Yperman	voorzitter: An Quaghebeur Jean-Marie Christiaens Paul Crevits Michel Demaeght Monique Demyttenaere Griet Desmet * Didier Finet Roland Hemervck Paul Jonckheere * Jan Minne Patrick Proot Lieve Standaert Jean-Pierre Vanden Berghe ** Dany Vandevivere Michel Verfaillie Will Verniest Jean Pierre Vyncke Rudy Weyne NN NN * NN **

(Volgens onze gegevens op 20 november 2019)

ONZE NETWERKVERENIGING IN BEELD: INTERVIEWS MET BESTUREN EN DIRECTIES

Katholiek Onderwijs Vlaanderen verenigt de katholieke scholen, centra, internaten, hogescholen en universiteit. We zijn een grote netwerkvereniging: meer dan één op de zeven Vlamingen leert of werkt in het katholiek onderwijs. In onze nieuwsbrief brachten we het afgelopen jaar diverse interviews met leden van ons netwerk. Zo kwamen we te weten wat hen drijft en wat Katholiek Onderwijs Vlaanderen voor hen betekent.

Tom Cox, directeur middenschool Kindsheid Jesu in Hasselt:

“Voor onze leerlingen zijn we verplicht om in onze scholen het hokjesdenken los te laten. Als we afstand kunnen doen van een aantal oeroude en lange tijd voor waar aangenomen overtuigingen, wordt plots mogelijk wat vandaag minder gemakkelijk te realiseren is.”

Ann Stael, algemeen directeur van Scholengroep Sint-Rembert Torhout:

“Als mens én als directeur zie ik graag mensen boven hun eigen grenzen uitstijgen doordat ze hun talenten ontdekken en verder ontwikkelen. Dat kun je zowel bij kinderen en jongeren als bij je personeelsleden en jezelf ontdekken en maakt je als mens én als organisatie zoveel rijker. Als je bovendien die talenten kunt inzetten ten dienste van elkaar, worden we er allemaal beter van.”

Mieke Molemans, directeur van WICO campus Mater Dei in Overpelt:

“Onze school kiest uitdrukkelijk voor de dialoog over religie, levensbeschouwing, en zin- en zijnsvragen. Of je nu gelovig bent of niet: het evangelie dwingt tot een aantal keuzes die ook in ons onderwijs niet eenvoudig, niet gemakkelijk en zelfs niet populair zijn, maar wel een kompas zijn voor genereus onderwijs.”

Katty Van Camp, algemeen directeur HIK Volwassenenonderwijs, en Eddy Van Baelen, voorzitter van de raad van bestuur.

“In tijden van vermarkting is het belangrijk om de juiste focus te houden en vooral een warm hart te hebben voor kwetsbare mensen in onze maatschappij. Het volwassenenonderwijs speelt een belangrijke rol in het bereiken van kansengroepen, in het op maat werken, in inclusie ... Kortom, in het ontwikkelen van talenten van elke volwassene. We zijn daarom een partner in het levenslang en levensbreed leren. Door deze focus bouwen we als volwassenenonderwijs mee aan Katholiek Onderwijs Vlaanderen.”

Mark Van Eenaeme, coördinerend directeur van scholengemeenschap Zoniën:

“Ik ben niet zeker dat al onze scholen in ‘het gewenste vakje van de Victoriaschaal’ zitten, maar wat ik wél zeker weet en voel, is dat ik me tegenwoordig meer dan ooit thuis voel in dit katholiek onderwijs. Een onderwijs dat niet polariseert, maar samenbrengt, dat een thuis wil zijn voor iedereen, ongeacht geloof, taal, amoureuze voorkeur, gezinssamenstelling of wat dan ook.”

Ingrid Lingier, algemeen directeur ZoWe verpleegkunde Brugge – Oostende, en Frances Martens, directeur van het Instituut voor Verpleegkunde (IVV) Sint-Vincentius:

“Katholiek Onderwijs Vlaanderen brengt collega’s van diverse scholen samen en wil verbindend inspireren. Dat gebeurt door het werken aan kwaliteit en identiteit, zorg voor diversiteit en inclusie, modernisering en leerplanvernieuwing ... We maken dankbaar gebruik van de opgebouwde pedagogische expertise. Samen met de basis ontwikkelt Katholiek Onderwijs Vlaanderen een gedeelde visie, wat niet zo eenvoudig is, gezien de grote diversiteit aan scholen.”

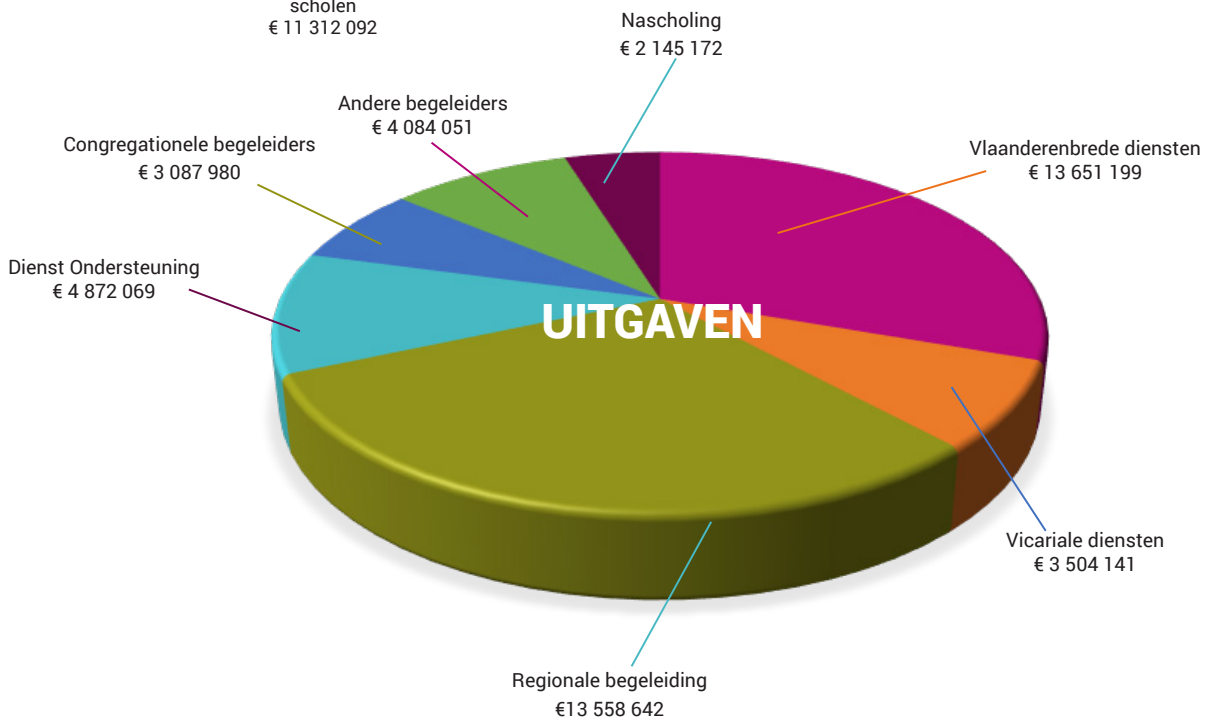
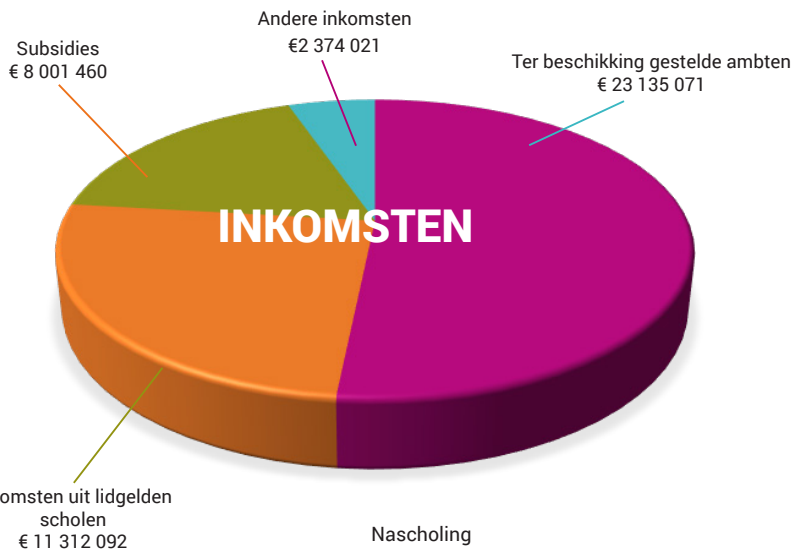
FINANCIËLE RAPPORTAGE 2018

In het proces van de eenmaking van de vzw Katholiek Onderwijs Vlaanderen herdefinieerden we ons financieel beleid in belangrijke mate. De uitrol daarvan is zichtbaar in hoe we de financiën van 2018 op geïntegreerde wijze voorstellen. Het totaalbeeld omvat naast inkomsten vanuit lidgelden, subsidies, nascholingsinitiatieven, (Europese) projecten ... ook de gesimuleerde kost van de ambten die ons ter beschikking worden gesteld. Daarmee zijn we transparant over de middelen waarmee we onze opdrachten waarmaken.

Vanuit een groot vertrouwen is eenieder verantwoordelijk voor een duurzame en effectieve inzet van onze middelen. In gedeeld leiderschap nemen we samen verantwoordelijkheid op voor een gezond en transparant financieel beleid. Checks en balances maken dan ook inherent deel uit van al onze financiële processen. Een financiële commissie, samengesteld uit leden van de raad van bestuur en externe experts, neemt een belangrijke rol op in de opvolging van de kwaliteit van ons financieel beheer, beleid en rapportage. We leggen onze rekeningen voor aan een commissaris-revisor die belast is met de controle van de jaarrekening. Hij rapporteert aan de financiële commissie en de algemene vergadering. In de jaarrekening is de gesimuleerde kost van de ter beschikking gestelde ambten vanuit diverse overheden (23,3 miljoen euro) niet opgenomen, maar wel de middelen voor het gesubsidieerd MVD-personeel en DAC'ers (8 miljoen euro).

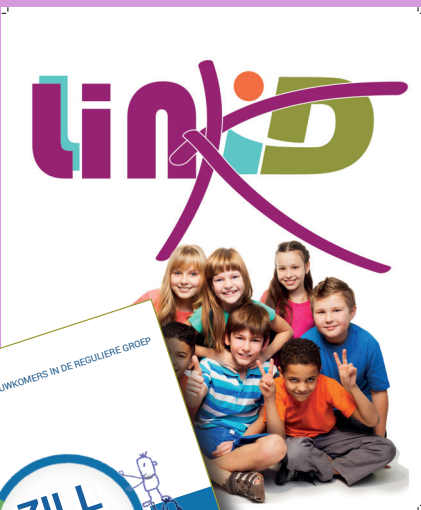
In deze taartdiagrammen nemen we de middelen voor gesubsidieerd MVD-personeel en DAC'ers niet op: met die middelen voert Katholiek Onderwijs Vlaanderen geen beleid. De netwerkorganisatie ontvangt de middelen en stort die meteen weer door. Dat doen we op basis van een jaarlijks hernieuwbaar ministerieel besluit ter zake.

PUBLICATIES

Te bestellen via www.katholiekonderwijs.vlaanderen/bestellen.

VOOR LERAREN MET NIEUWKOMERS IN DE REGULIERE GROEP

ZILL met AN

Vormingscomponenten

- 1. Culturele vorming
- 2. Economische vorming
- 3. Wetenschappelijke & maatschappelijke vorming
- 4. Lerensociaal-motivatie vorming
- 5. Lichamelijke vorming
- 6. Technisch vorming
- 7. Talen vorming
- 8. Wetenschappelijke & maatschappelijke vorming
- 9. Willekeurige vorming

Wegwijzers

- 1. Duurzaamheid
- 2. Eigen wegwijzer
- 3. Gastvrijheid
- 4. Generositeit
- 5. Kwaliteitszekerheid en betrouwbaarheid
- 6. Rechtheidszekerheid
- 7. Unieke inzet in verbodenheid
- 8. Verbodiging

KATHOLIEK ONDERWIJS

... een minimaal beheersingsniveau waarop je het ... We onderscheiden zes beheersingsniveaus ... (van eenvoudige tot complexe) ...

... toevoegen aan kennis (een eigen voorbeeld geven), ... uithoeren op kennis (een logische conclusie afleiden) ...

... problemen oplossen, ... een geheel oplossen in onderdelen en bestuderen ...

... samenstellen in nieuwe patronen of structuren, een ...

... koppelen aan een bepaald ... minder complex zijn dan bijstaan in een bredere ...

... binnen de context van de eerste graad.

link ID

MAART - APRIL 2

TIJDSCHRIFT VAN KATHOLIEK ONDERWIJ
JAARGANG 3

5
IN DIALOG

4
IN DIALOG

3
IN DIALOG
JANUARI - FEBRUARI 2
SEPTEMBER

2
IN DIALOG
NOVEMBER - DECEMBER

1
IN DIALOG
SEPTEMBER

Tweemaandelijks tijdschrift (verschijnt niet in juli en augustus)
P509707 • Afgiftekantoor: 2099 Antwerpen X • Afzender: Guimardstraat 1, 1040 Br.

SFEERBEELDEN UIT 2018-2019

Op bezoek in de Sint-Lucas Academie

Ledencongres in Antwerpen

Ledencongres in Antwerpen

Aanwezig op de heiligverklaring van mgr. Óscar Romero

Inforondes voor basis- en secundair onderwijs

Koningin Paolaprijs voor projecten van Don Boscollege Kortrijk en Miniemeninstituut Leuven

Internaten - Warmste week

Onthaal nieuwe directies

Op bezoek bij Montessorischool in Antwerpen (CKSA)

Kerstversiering - Portus Berkenboom uit Sint-Niklaas

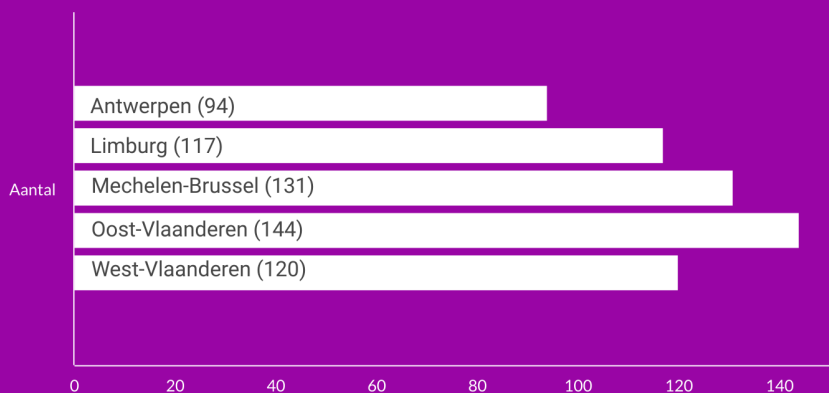
VALIES startdag

Pieter Van Landeghem, leraar Technisch Instituut St. Vincentius Torhout, winnaar Ster van Europa 2019 (Vleva)

KATHOLIEK ONDERWIJS VLAANDEREN IN CIJFERS

Besturen

Onderwijsinstellingen per niveau

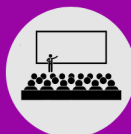
1544
(buitengewoon)
basisonderwijs

734
(buitengewoon)
secundair onderwijs

38
centra
volwassenenonderwijs

10
hogescholen

1
universiteit

101
internaten

LERARENTOP 1010

WE WANT YOU

Voor wie? - Leraren eerste jaar secundair onderwijs
- Middenkader en directies

Wanneer? Woensdag 5 februari 2020 van 9 tot 16 uur

Waar? KU Leuven

